

LATVIJAS MĀKSLAS AKADĒMIJAS DZIMUMU LĪDZTIESĪBAS POLITIKA

[1] Saskaņā ar Latvijas Mākslas akadēmijas (turpmāk – LMA) ilgtermiņa stratēģiju LMA stratēģiskais pamatmērķis ir vispusīgi attīstīt mākslu, dizainu, zinātņi un augstāko izglītību, nostiprinot mākslinieciskās jaunrades un zinātniskās pētniecības vienotību un studiju nepārtrauktību, sekmējot vizuālās kultūras attīstību un izpēti.

[2] Ņemot vērā to, ka šī pamatmērķa īstenošanā kā arī LMA darba un studiju kvalitātes nodrošināšanā būtisks faktors ir dzimumu līdztiesība un vienlīdzīgu iespēju nodrošināšana darba tiesiskajās attiecībās, studiju un pētniecības procesā kā arī akadēmiskajā vidē kopumā;

[3] lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi LMA savstarpējās attiecībās, neatkarīgi no dzimuma, dzimumidentitātes, etniskās izcelsmes, reliģiskās vai citas pārliecības, invaliditātes, seksuālās orientācijas vai vecuma.

[4] kā arī lai īstenotu dzimumu līdztiesības pamatprincipus, kas sakņojas tādos starptautiskos un nacionālos tiesību aktos sievietņu un vīriešu vienlīdzīgu tiesību un iespēju nodrošināšanā kā Eiropas komisijas Dzimumu līdztiesības stratēģija 2020.–2025.gadam, Eiropas Padomes dzimumu līdztiesības stratēģija 2018.–2023.gadam, Pētniecības un inovācijas pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa 2021.–2027. gadam” noteiktie kritēriji, kā arī “Plāns sievietņu un vīriešu vienlīdzīgu tiesību un iespēju veicināšanai 2021.–2023. gadam”, kas apstiprināts ar Ministru kabineta 17.08.2021. rīkojumu Nr. 578.

LMA pieņem un apstiprina šo dzimumu līdztiesības politiku (turpmāk – Politika)

1. Vispārīgie noteikumi

- 1.1. Politika nosaka pamatprincipus dzimumu līdztiesības jomā kā arī šo principu īstenošanas jomas.
- 1.2. LMA neatzīst nekāda veida diskrimināciju. Savstarpējās attiecībās LMA ievēro cieņas un lojalitātes principus.
- 1.3. LMA veic mērķtiecīgu un sistemātisku darbu dzimumu līdztiesības jomā. Atbildība šī mērķa īstenošanā ir sadalīta atbilstoši LMA decentralizētajam pārvaldes un lēmumu pieņemšanas modelim.
- 1.4. Šajā politikā ietvertu principu īstenošana un tādas vides veidošana un uzturēšana, kurā šo principu iedzīvināšana ir iespējama, ir visu LMA darbinieku un studējošo kopīga atbildība.

2. Dzimumu līdztiesības pamatprincipi LMA

- 2.1. Ievērot godīgumu un vienlīdzību savstarpējās attiecībās un komunikācijā ar LMA darbiniekiem, studējošajiem un citiem ar akadēmijas darbu saistītiem cilvēkiem, neatkarīgi no viņu dzimuma pozitīvā, cieņpilnā un konstruktīvā veidā;
- 2.2. Darba un studiju procesos visos līmeņos veicināt dzimum-apzinātu un dzimum-atbildīgu kultūru, integrējot dzimumu līdztiesības jautājumus visās LMA darbības jomās;
- 2.3. Veicināt tādu šķēršļu pārvarēšanu, kas kavē dzimumu līdztiesības īstenošanu, tostarp dzimumu aizspriedumus un uz dzimumu balstītus stereotipus;
- 2.4. Nodrošināt, lai visiem darbiniekiem un studējošajiem būtu izpratne par šiem dzimumu līdztiesības pamatprincipiem LMA un šīs politikas mērķiem;
- 2.5. Nodrošināt darbiniekiem vienlīdzīgas iespējas piedalīties un sniegt ieguldījumu LMA darbībā, atbilstoši katra profesionālajām spējām un kvalifikācijai, saņemot novērtējumu un taisnīgu atlīdzību par šo līdzdalību un ieguldījumu.

3. Dzimumu līdztiesības principu darbības jomas:

- 3.1. Dzimumu līdzsvarota pārstāvniecība vadībā un lēmumu pieņemšanā;
- 3.2. Dzimumu līdztiesība darbā pieņemšanā un karjeras attīstībā;
- 3.3. Dzimumu līdztiesība zinātniskajā, pedagoģiskajā darbībā, ievēlēšanas un kvalifikācijas izvērtēšanas procesā;
- 3.4. Dzimumu līdztiesība uzņemšanas un studiju procesā;
- 3.5. Vienlīdzīgi darba apjoma un samaksas nosacījumi;
- 3.6. Pasākumi drošas vides veidošanā, pasākumi pret vardarbību dzimuma dēļ, tostarp seksuālu uzmākšanos;
- 3.7. dzimumu līdztiesības pratība darbinieku un studējošo vidū.

4. Politikā ietverto principu iedzīvināšana

- 4.1. LMA velta resursus un pūles, lai pilnībā iedzīvinātu un īstenotu Politikā aprakstītos principus LMA ikdienas darbā. Tas tiek nodrošināts:
 - 4.1.1. nodrošinot studentu un darbinieku informētību par šo Politiku;
 - 4.1.2. veicot labbūtības monitoringu, nodrošinot regulāru darbinieku un studējošo anketēšanu par dzimumu līdztiesības, vienlīdzīgas attieksmes un drošas vides jautājumiem.
 - 4.1.3. ieviešot atbilstošas procedūras LMA darbības un personāla vadības procesos, studiju un pētniecības darbā kā arī pārraugot to izpildi;
 - 4.1.4. veicinot izpratni par dzimumu līdztiesības jautājumiem LMA personāla un studējošo vidū, īstenojot izglītojošas kampaņas un apmācības;
 - 4.1.5. izstrādājot rīcības plānu dzimumu līdztiesības īstenošanai 3. punktā norādītajās jomās, un nosakot tajās sasniedzamos rādītājus, mērot progresu un veicot nepieciešamās izmaiņas.

5. Vadība

- 5.1.** Lai ieviestu dzimumu līdztiesību un daudzveidību LMA pārvaldībā, LMA turpina īstenot dažādas iniciatīvas, sevišķi attiecībā uz dzimumu proporciju vadošos amatos LMA;
- 5.2.** LMA mērķis ir aktīvi strādāt visos administratīvās vadības līmeņos, lai nodrošinātu dzimumu līdzsvaru ne tikai visās lēmējinstītūcijās un vadošajos amatos, bet arī visos citos daudzveidīgās LMA dzīves aspektos. LMA programmas, institūta, nodaļas un katedras vadības iecelšanā un/vai ievēlēšanā ņem vērā dzimumu līdztiesību un daudzveidību, lai tuvinātos proporcionālai dzimumu pārstāvniecībai.
- 5.3.** Struktūrvienību vadība ir izglītota diskriminācijas nepieļaušanā un atbilstošu risinājumu piemērošanā, turklāt vadībai ir iespējas pilnveidot savas prasmes darbā, kas saistīts ar dzimumu līdztiesību, daudzveidību un vienlīdzīgām iespējām LMA.

6. Vienlīdzīgu iespēju nodrošināšana

- 6.1.** Vienlīdzīgu iespēju perspektīva rada vienādas iespējas visiem, savukārt dažādības perspektīva rada izpratni par atšķirīgām iespējām. Vienlīdzīgu iespēju princips paredz cieņpilnu izturēšanos pret ikvienu un vienlīdzīgas iespējas attīstīties. LMA vienlīdzīgu iespēju nodrošināšanai izvirza šādas prioritātes:
 - 6.1.1. plašākas zināšanas un izpratne par vienlīdzīgām iespējām studentiem un darbiniekiem, izmantojot atbilstošu informāciju;
 - 6.1.2. lielāka pieejamība un pielāgošanās, lai visiem būtu vienādas iespējas studēt un strādāt LMA atbilstoši savām zināšanām, spējām un talantam;
 - 6.1.3. sistemātisks un mērķtiecīgs darbs, lai novērstu seksuālu vardarbību un seksuālas uzmākšanās riskus;

7. Pieņemšana darbā un karjeras attīstība

- 7.1.** Pamatu pieņemšanai darbā veido vērtējums, kura pamatā ir profesionālā kompetence, prasmes un pieredze.
- 7.2.** Dzimumu līdztiesības īstenošana rekrutēšanas un darba tiesisko attiecību jomā ietver cilvēkresursu stratēģisku plānošanu, iekļaujot dzimumu līdztiesības principu virzībā uz disproporciju mazināšanu darba vidē.
- 7.3.** Pieņemšana darbā un karjeras plānošana ietver dzimumu līdzsvaru un daudzveidību šādās jomās:
 - 7.3.1. pirmā, otrā un trešā līmeņa studijas;
 - 7.3.2. visas akadēmiskā personāla kategorijas;
 - 7.3.3. administratīvās un tehniskās funkcijas.
- 7.4.** Sistemātisks darbs darbā pieņemšanas, karjeras plānošanas un paaugstināšanas jomā ietver regulāras apmācības ar mērķi profesionāli apmācīt un izglītēt darbiniekus, kuri piedalās darbā pieņemšanas procesos, lai nepieļautu dzimumu diskriminācijas izpausmes.

8. Darba samaksa un darba veikšanas nosacījumi

- 8.1.** LMA mērķis ir ievērot vienlīdzības principu – nodrošināt vienādus darba veikšanas nosacījumus un vienādu atalgojumu par vienādu paveiktā darba daudzumu un kvalitāti.
- 8.2.** LMA turpina darbu, lai radītu vienlīdzīgus nodarbinātības noteikumus nepietiekami pārstāvētajam dzimumam. Tas nozīmē, ka:
 - 8.2.1. LMA rīkojas, lai veicinātu lielāku sieviešu nodarbinātību vadošajos un vēlētajos amatos, lai sasniegtu sabalansētību, kur tā vēl nav sasniegta;
 - 8.2.2. pārrauga situāciju amatu grupās, kurās nav pietiekami pārstāvēts kāds no dzimumiem;
 - 8.2.3. ņem vērā bērnu kopšanas un nodarbinātības apvienošanas iespējas, plānojot un strukturējot darbu.

9. Personāla un studējošo informēšana

- 9.1.** Par LMA darbinieku un darbiniekiem pielīdzināto personu informēšanu par šo Politiku ir atbildīga LMA personāldaļa. Turpmāk Politika ir to LMA iekšējo dokumentu starpā, ar kuriem darbinieks iepazīstināms noslēdzot darba vai uzņēmuma līgumu.
- 9.2.** Par LMA studējošo informēšanu par šo Politiku ir atbildīga LMA studējošo pašpārvalde. Turpmāk Politika ir to LMA iekšējo dokumentu starpā, ar kuriem studējošais iepazīstināms noslēdzot studiju līgumu.
- 9.3.** Politika izvietojama LMA mājaslapā, kur tā pieejama visiem interesentiem. Izmaiņu gadījumā Politika ar iekļautiem tās grozījumi publicējama LMA mājaslapā nākamajā dienā pēc to pieņemšanas.